

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-6101926859
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

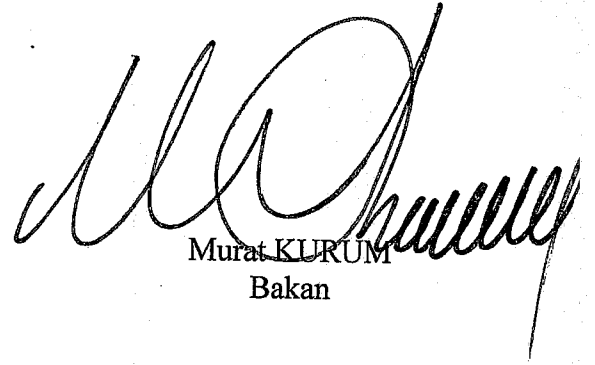
07 Ekim 2021

.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (8 Adet, 12 Sayfa)
- Cevap Yazısı (151 Adet, 272 Sayfa)

7/48913 7/49433
7/48914 7/49434
7/48914 7/49435
7/49156 7/49736
7/49157 7/49737
7/49535 7/50462
7/49536 7/50493
7/49537

**BURSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ERKAN AYDIN'IN
TBMM 7/49157 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Kaynağı Uludağ'dan başlayan Nilüfer Çayı da Bursa içinde 200 kilometre dolaştıktan sonra Karacabey ilçesinden Marmara Denizi'ne dökülüyor. Nilüfer Çayı'nın kirliliğiyle ilgili en önemli sorunlar arasında sanayi bölgelerinin kimyasal atık deşarjı gösteriliyor. Tesislerden gelen atıkların yanısıra evsel ve tarım atıkları da çaya karışıyor. Çayın içerisinde hiçbir canlı yaşamıyor. Köylüler, kullanmak için ellerini suya sokunca yara oluyor. Bu kimyasal su denize gitmeden müsilağı artıran etken haline geldi. Nilüfer Çayı da bunun bariz bir örneği.

Diğer yandan; Bursa'daki derelerin çoğunluğu denize dökülürken kirleniyor. Marmara Denizi, Marmara Bölgesi'nin fosseptik çukuru halinde döndü. Sorunun çözümü, yerinde bertaraf etmek. Eski arıtma tesislerini modernize etmek. Bu yapılamıyorsa eskiyen tesisleri kapatmak gerekiyor.

Bu bağlamda;

1- Nilüfer Çayı'nın temizlenmesi için bir proje ya da çalışmanız var mı?

2 – 2020 yılı ve 2021 yılının ilk yedi ayında Nilüfer Çayı'na atık bırakan kaç tesisin denetimi yapıldı? Kaç tesise ne kadar ceza verildi?

3- Nilüfer Çayı'nın daha fazla kirlenmemesi için denetimleri arttıracak mısınız?

CEVAPLAR:

1- Marmara Denizi Eylem Planı 06.06.2021 tarihinde kamuoyu ile paylaşılmış olup söz konusu eylem planı kapsamında ve 2021/10 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile kurulan Marmara Denizi Eylem Planı Koordinasyon Kurulu'nun 15 Haziran 2021 tarihli ve 2021/1 sayılı toplantısı karar tutanağının 6'ncı maddesinde, "Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından 15 gün içerisinde, Marmara Denizi Havzası'nda yer alan atıksu arıtma tesislerinin Kimyasal Oksijen İhtiyacı deşarj standardının kısıtlanmasına yönelik mevzuat yayımlanmasına" karar verilmiş ve 2021/13 sayılı Genelge yayımlanmıştır.

Bu çerçevede, Boğazlar ve Susurluk Havzası dâhil Marmara Denizi Hidrolojik Havzası'nda ve bu havzada yer alan illerden İstanbul, Bursa ve Kocaeli illerinin tamamında;

- Münferit, serbest bölge ve organize sanayi bölgelerinin atıksu arıtma tesislerinde arıtılan atıksuların alıcı ortama deşarjında SKKY'nin 38'inci maddesi gereği Yönetmeliğin ekinde yer alan Tablo 5 - Tablo 20 arasında verilen alıcı ortam deşarj standartlarında Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KOİ) parametresinde kısıtlama yapılmıştır.
- 08.01.2006 tarihli ve 26047 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği Ek-4 Tablo 1'de yer alan Kimyasal Oksijen İhtiyacı (KOİ) parametresi için verilen deşarj standardı % 20 oranında kısıtlama yapılarak uygulanacaktır.
- Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliğine tabi tesislerden, kurulu kapasitesi 1.000 m³/gün ve üzerinde olan kentsel atıksu arıtma tesisleri Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği Ek-4 Tablo 2'de verilen deşarj standartlarını sağlamakla yükümlüdür.

Buna göre, Genelge ekinde yer alan alıcı ortam standartlarına; mevcut atıksu arıtma tesislerinden kapasitesi yeterli olanların 3 ay, revizyon ihtiyacı olanların ise 1 yıl içerisinde uyum sağlaması gerekmektedir. Ayrıca, yeni yapılacak (eski tesislerden de yeniden yapılması gerekenler dahil) tüm atıksu arıtma tesislerinin bu standartlara göre tasarlanması ve bu Genelgenin yayım tarihinden itibaren; 6 ay içerisinde proje onay işlemlerinin tamamlanması, 1 yıl içerisinde inşaat ihalesi işlemlerinin sonuçlandırılması, yukarıda belirtilen süreler de dâhil olmak üzere 3 yıl içerisinde tesislerin inşaatlarının tamamlanarak işletmeye alınması gerekmektedir.

2- Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personeli tarafından 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden yayımlanan yönetmelikler kapsamında, ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır. Ayrıca faaliyet ve tesislere ÇED sürecinde vermiş oldukları taahhütler kapsamında izleme ve kontroller yapılmaktadır. 2872 sayılı Çevre Kanunun 15. Maddesine göre faaliyet durdurma cezaları verilebilmekte, 20. Maddesine göre idari yaptırımlar uygulanmakta, ayrıca Bakanlığımızca yayımlanan suç duyurularıyla ilgili 2015/7 sayılı Genelgesi kapsamına giren konularda 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun çevreye karşı suçların düzenlendiği 181. ve 182. Maddelerine göre Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunmaktadır.

Çevre denetimlerinin risk analizine dayalı planlanması da yapılmaktadır. Bu planlama yöntemi ile çevresel açıdan daha riskli tesislerin daha sık denetlenmesi sağlanmaktadır.

Bu kapsamda Bakanlığımız kayıtlarında e-Denetim modülü üzerinde yapılan inceleme de Bursa ilinde tüm faaliyet sektörlerinde 01.01.2020-31.07.2020 tarihleri arasında 105 adedi su konusunda olmak üzere 379 denetim, 01.01.2021-31.07.2021 tarihleri arasında ise 889 adedi su konusunda olmak üzere 1467 denetim yapılmıştır. 2020 yılının ilk 7 ayında yapılan 38 denetimde 4.068.929 TL idari para cezası uygulanmış olup, 3 tesiste durdurma işlemi yapılmıştır. 2021 yılının ilk 7 ayında ise yapılan 40 denetimde 3.822.140,00.- TL idari para cezası uygulanmış olup, 9 tesiste durdurma işlemi yapılmıştır.

3- Bakanlığımızca kirliliğin yerinde tespitine yönelik çalışmalarımızdan kurulu kapasitesi 5000 m3/gün ve üzeri olan atıksu arıtma tesisleri sürekli 7/24 online izlenerek veriler Bakanlığımız merkezi veri tabanına aktarılmaktadır. Bursa ilinde Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) kurulu tesis sayısı günümüz itibarıyla toplam 16 adet olup online izlenmektedir.

Bunun yanı sıra Marmara Denizi Koruma Eylem Planı kapsamında 2021/14 sayılı "Marmara Bölgesi'nde Bulunan Atık Su Arıtma Tesislerinin Gerçek Zamanlı İzlenmesi" konulu Genelge gereği Marmara Bölgesinde alıcı ortama deşarj eden tesislerin arıtma tesisi giriş ve çıkış debileri ile numune alma yönünden on-line takip edilmesi ve suyu ısı transferi amaçlı (soğutma suları) kullanarak alıcı ortama deşarj eden tesislerin giriş ve çıkışlarında debi ve sıcaklık yönünden on-line izlenmesi hükmü ile tesisler online takip edilecektir. Sürekli izleme merkezi üzerinden, uzaktan otomatik numune aldırma yöntemi ile bu tesislerde 7/24 teknolojik denetim yapılacaktır. Bakanlığımızca atıksu izlemelerinin yanı sıra Evsel ve Endüstriyel Kirlilik İzleme Programı kapsamında Susurluk Havzasında izleme çalışmaları yürütülmektedir.